

BØNNEBILLE

Mange arter af bønnebiller – bl.a. slægterne *Bruchus*, *Callosobruchus* og *Acanthoscelides* - er alvorlige skadedyr i varmere områder, hvor de angriber frø af ærteblomstrede planter. De fleste angriber frøene på marken og føres siden med til lagrene, hvor de kan fortsætte ødelæggelserne ved at lægge æg i tørrede bønner og ærter.

Foto: SSL

Bønnebille. Naturlig størrelse 3-4 mm.

Denne vejledning omhandler især bønnebillen (*Acanthoscelides obtectus*), der er en tropisk art med hjemsted i Sydamerika. Af og til indføres den her i landet med importerede varer. Den voksne bille er 3-4 mm lang, og farven er gråbrun med mørke og lyse tegninger på dækvingerne.

Biologi og skade

Bønnebillen angriber først og fremmest tørrede bønner, men kan også gå i tørrede ærter, sojabønner og linsler. Hunnen lægger sine op til 85 æg mellem bønnerne, og så snart larverne er klækket fra æggene, gnaver de sig ind i bønnerne. De tre næste larvestadier lever inde i bønnerne, hvorefter de forpupper sig. Efter forvandlingen gnaver den voksne bille sig ud igennem skallen. Larverne kan udhule bønnerne helt, og man har talt op til 28 larver i en enkelt bønne.

Ved optimale temperaturer på 27-31°C kan billerne øge deres antal 25 gange i løbet af en måned. Den kan gennemføre udviklingen ved så lave temperaturer som 16-17°C, så i sommermånederne og i opvarmede

lagerlokaler kan den nå at gøre en del skade. Ved temperaturer under 12°C stopper udviklingen.

Foto: SSL

Tørrede bønner angrebet af bønnebiller.

Bekæmpelse

De voksne bønnebiller er gode flyvere og kravler også livligt omkring, så de kan træffes langt fra deres oprindelsessted. I den private husholdning er det vigtigt at finde frem til den pose bønner eller ærter, hvor billerne har udviklet sig. Ofte vil det være tilstrækkeligt, at fjerne posen og foretage en grundig støvsugning. Tørrede bønner eller tilsvarende fødevarer, som man ønsker at gemme, kan lægges i dybfryseren i 2 døgn og opbevares derefter i beholdere med tætslutende låg.

Ved angreb på et lager bør beholdningen af tørrede frø gennemgås grundigt, og mistænkelige varer enten kasseres eller fryses ved -18°C i 2 døgn. En varmebehandling af varen i 2-24 timer (afhængig af pakningernes størrelse) ved en temperatur på mellem 55 og 60°C vil også slå alle stadier af bønnebillen ihjel. I meget store partier kan det eventuelt være relevant at bekæmpe bønnebillerne med fosforbrinte. Bekæmpelse med fosforbrinte må kun foretages af personer med autorisation hertil. Varerne bør opbevares ved en temperatur på under 12°C, så yderligere angreb af bønnebillen undgås.